

Epigenetika (3): Živa bitja in človek niso le gole kolekcije genov

Veliko prevrednotenje

Darwinova teorija predpostavlja, da je evolucija posledica dveh dejavnikov: naravnega izbora in dednih variacij. Naravni izbor oblikuje populacije tako, da ohranja koristne variacije, ki se prenašajo na naslednje generacije. Evolucija v okviru vrste se hrani z že obstoječimi variacijami v populaciji, evolucija velikih razmerij pa je nemogoča, če ne nastajajo nove variacije. Seveda Darwin ni vedel, kako nastajajo nove variacije niti kako se dedujejo. Z napredkom molekularne genetike se je biologom dozdevalo, da razumejo mehanizme dednosti in izvor variacij.

Po neodarvinizmu so nosilci dednosti geni, sestavljeni iz DNK, nove variacije pa nastajajo z mutacijami. A večina mutacij je škodljivih, koristne so izjemno redke. Slednje pa naj bi bile edini vir materiala, ki je nujen za evolucijo velikih razmerij. In tudi med njimi le tiste, ki spreminjajo morfologijo organizma. Vendar podobnosti in razlike v genih niso povezane s podobnostmi in razlikami v morfologiji.

»OBOROŽENA« TELESA V BOJU ZA OBSTANEK

S tem so se teze Richarda Dawkinsa, tega najbolj zagrizenega darvinista in redukcionista sedanosti, sesule v prah, enako kot tudi njegova paradigma genskega determinizma. Živa bitja in človek niso le gole kolekcije genov, ki v medsebojnem boju za obstanek uporabljajo svoja »oboro-

Življenje ni le neizprosna boj »genskih embalaž«, ki prenašajo DNK iz roda v rod.

žena« telesa kot sredstvo za doseganje evolucijskih ciljev. Narava ni le svet čekanov in krempljev ter potokov krvi šibkejših in manj prilagojenih bitij. Življenje ni le neizprosna boj »genskih embalaž«, ki prenašajo DNK iz roda v rod, je nekaj bistveno drugega.

Ali se rodimo le zato, da prenesemo DNK na prihodnji rod? To je le preveč poenostavljeno gledanje s poenostavljanjem cilja. Glede na enostavnost cilja se zdi prav presenetljiva prefinjenost, ki jo nenehno prikazuje narava. Življenje je vsekakor nekaj bistveno bolj prikritega našim očem in izmuzljivega našemu linearnemu razumu.

Vse skupaj postaja že nočna mora za neodarviniste, če stanje začnimo še s pojmom genomska ekvivalenca. V vseh celicah organizma je prisotna kopija iste-

ga genskega zapisa, toda celice so sila različne. Če torej geni nadzorujejo razvoj in je v vsaki celici kopija istega genskega paketa, od kod različne celice? Standardna razlaga govori o tem, da so celice različne, ker je vključenost oziroma izključenost genov v različnih celicah različna. Ampak to nikakor ne razreši paradoksa, saj tak odgovor predpostavlja obstoj kontrolnih mehanizmov zunaj genskega aparata, kaže na obstoj sistema, ki je epigenetski. Obstaja torej nekaj zunaj genov, kar ureja gene same; zunaj DNK deluje nekaj, kar navsezadnje usmerja samo evolucijo.

Ponovno smo na izhodiščni točki, ko moramo prevrednotiti prav vse! Predvsem pa se izprašati o temeljnih izhodiščih in poslanstvu našega bivanja. Kdo smo in kam gremo? Quo vadis Homo?

»NEVIDNI« ROKI, KI VODITA V PROPAD

Resnica o kriznem dogajanju nam govori o neizogibnem propadu civilizacije. Izza pretresov, dobro vidnih že

na površju dogajanj, obstaja kompleksen globlji vzrok bližnjega konca. K propadu nas namreč vodijo temeljna verovanja, na katerih smo zgradili naš svet. Zato so nujne spremembe temeljnih paradigmatičnih predpostavk, torej kozmologije, kar bo vodilo v radikalno preobrazbo civilizacije. V povezavi nove znanosti in starodavnih modrosti (traditional ecological knowledge) bomo lahko dosegli zavest naših ani-

Sebičnost nasproti skupnosti se opravičuje z darvinistično tezo o neizprosne boju za obstanek (na sliki Auschwitz).

Foto: Jonathan Abit

mističnih prednikov, v kateri bosta ekologija in ekonomija postali eno in isto.

Namesto da bi varovali in ohranjali povezanost skupnosti, se osredotočamo na »uspeh« posameznika. Ljudje so prisiljeni živeti po prepričanjih, ki niso zares njihova. Svet je postal norišnica brez zidov, zato je ohranjanje zdrave pameti v norem svetu predvsem ohranitev našega odnosa z resničnostjo. Boriti se za resnico pa je ena najvišjih oblik ljubezni. Zato spremenimo naša prepričanja in spremenili bomo svet!

Tisti, ki so okuženi z virusom dominacije, so ostale prepričali, da je njihova nečloveška narava edina oblika človeške narave. Sociopatske vrednote petih odstotkov ljudi so zgazile moralne vrednote petindevetdesetih odstotkov prebivalstva. Ob tem pa se sebičnost nasproti skupnosti opravičuje z darvinistično tezo o neizprosni boju za obstanek.

Postane nam jasno, da je darvinizem zgolj prenos ekonomije v biologijo in kozmologijo človeka. Svetu vladata dve »nevidni« roki, »nevidna« roka trga in »nevidna« roka naravnega izbora, obe pa sta strahotno orožje v rokah elit. Zato je civilizacija v stanju kaotične zmede in razpada. Postala je tempirana bomba razuzdanega materializma in dualistične blaznosti fundamentalistov po načelu ali/ali, ki sta nastala, ker elite podpirajo zastarela in disfunkcionalna prepričanja.

Dualistični spor ali/ali moramo spremeniti v in/in, le s tem bomo odprli pot

Misteriji v živo

Organizira: MUNAJ, Taja Vetrovec s. p.

Nova serija predavanj Antona Komata o Epigenetiki, novi kozmologiji za razvoj človeka, sledi v septembru. Prvo predavanje bo 11. septembra. Teme posameznih srečanj bodo objavljene na spletni strani in v avgustovskih Misterijih.

Info: 041/677 089, www.misteriji.si

k rešitvi. Ko bomo lastne vrednote prepoznali kot skupne vrednote v pojmu skupnega blagostanja, se bo znotraj stare družbe ustvarila nova družba. Le radikalno razmišljanje bo odprlo pot v prihodnost. Moramo se prenehati delati nemočne in neumne. Za naš obstoj gre, zato potrebujemo novo paradigmo, katere temelj bo sodelovanje in ne tekmovanje med ljudmi.

Evolucija življenja na planetu je oda simbioze, ne pa kompeticije. Življenje je posedlo planet s sodelovanjem, ne pa z bojem za obstanek; evolucija človeka je zgodba o prilagoditvi reda življenja v skupnosti, ne pa egotrip posameznika. Obenem pa nam narava govori pomenljive zgodbe.

Če pogledamo življenje celic v telesu in življenje ljudi v civilizaciji – kako je mogoče, da petdeset milijard človeških celic živi v simbiozi, medtem ko sedem milijard ljudi stoji na robu medsebojnega uničenja? Nekaj je narobe v človeškem duhu. Racionalizem se je v devetnajstem stoletju spremenil v materializem in svoje mnenje dvignil do kano nične vrednosti. S tem je bil na sam vrh postavljen kult koristnosti, kateremu je Darwin žrtvoval Goethejev nauk o naravi. Organsko logiko življenja je zamenjala mehanska. Darvinizem je biologijo naredil politično učinkovito.

Zgodovina je prepolna zgodb o vojnah, nasilju, pobijanju, ropanju in izkoriščanju. Pred nami je nova zgodba, ki predstavlja ključ našega obstoja. Ali bomo propadli, oklepajoč se starih zgodb, ali pa se bomo spametovali, povzdignjeni v novo zgodbo. Storimo, da naš nori svet postane končno normalen!

»TROJKA« MEHANICIZMA

Darwinovo teorijo evolucije je spremljala Marxova materialistična teorija zgodovine in družbe, obe pa je nadgradilo Freudovo učenje o naravi človekove psihe. Vse tri filozofije so tvorile novo duhovno nadgradnjo, vsiljeno družbeno

Namesto da bi varovali povezanost skupnosti, se osredotočamo na »uspeh« posameznika.

zavest, kozmologijo, ki je temelj sodobnega sveta.

V kozmologiji mehanicističnega pogleda na svet deluje brezobziren boj »za obstanek«, boj, v katerem veljata zakon močnejšega in naravni izbor, kjer je glavno merilo denar in glavni motiv profit. V tem svetu človeku, oropanemu duhovnega poslanstva svojega bivanja, preostanejo zgolj kemoterapija, psihiatrija in elektrošoki.

Katera koli kozmologija je vedno podoba družbe, projicirana v virtualno zrcalo narave, kajti vsaka družba rabi podobo iz narave, s katero opraviči zlo, ki ga sproža krivični družbeni red. Darwinov pogled na naravo je pravzaprav pervertiran pogled angleškega buržuja na takratno družbo. Kot tak Darwin ne more biti biolog niti tvorec znanstvene revolucije, pač pa zgolj materialističen filozof in kozmolog globalnega turbokapitalizma, kot ga poznamo danes.

Neodarvinizem razmišlja o življenju kot neskončni vojni med bojujočimi se biokemičnimi roboti, v kateri le boj in nasilje podpirata evolucijski napredek. Darwinova teorija določa, da je namen življenjskega boja le preživetje, ne določa pa sredstev, ki naj bi se uporabljala, da pridemo do tega cilja. V bitki, kjer je cilj golo preživetje, je seveda vse dovoljeno. Namesto uravnavanja naših življenj z zakoni etike in morale neodarvinizem vsiljuje neizogibnost civilizacije, ki jo določata »imaš« ali »nimaš«. Torej tisti, ki imajo več, to tudi zaslužijo. Ne ukvarja se z dejstvom, da ima vse na tem svetu svoje posledice. Posledice darvinistične kozmologije pa so za človeka katastrofalne.

Anton Komat

Prihodnjič: Fraktalna podoba evolucije